

Ирмологионъ, гр. *Eirmologion* — въ източно-православната църква — книга, съдържаща за подвижниятъ и неподвижни дни на богослужението онѣзи измѣняеми и неизмѣняеми молитвословия, които не се четатъ, а се пѣятъ. И. съдържа: 1) Ирмоситѣ (отъ тамъ и името); 2) молитвословията, които се пѣятъ въ литургиитѣ на Св. Василия Велики, Св. Иоана Златоуста и преждеосвещенна; 3) Богородичнитѣ, наречени „догматици“; 4) Богородичнитѣ на осемтъ гласа, когато има „слава“; 5) Троицнитѣ гласове — възресни, и за починали; 6) Пѣснопѣния, които се пѣятъ преди и следъ четене на евангелието; 7) Пророческитѣ пѣсни отъ Св. Писание, които се пѣятъ предъ канона; 8) Припѣвитѣ на деветата пѣсенъ на утрения канонъ, които се пѣятъ въ Господски и Богородични празници; 9) Пѣснопѣнията: „Всякое дыханіе да хвалитъ Господа“ и „Хвалите Господа съ небесъ“, както и стихирата „Преплагословенна еси Богородице“ и Великото славословие.

Ирмосъ, гр. *eimōs* = връзка — въ източно-православната църква се нарича първия стихъ на всѣка пѣсенъ отъ канона. Нарича се така, защото по съдържание и мелодия съ него сж свързани всички последващи тропари. И-тъ повече се четатъ, отколкото пѣятъ.

Ирмлеръ — Irmler — известна Лайпцигска фабрика за пиана, основана 1818 отъ Йоханъ Кристианъ Готлибъ И., (род. 11 февр. 1790 въ Обергрумбахъ при Дрезденъ, умр. 10 дек. 1857 въ Лайпцигъ).

Исакъ, Хайнрихъ — Isaak, Heinrich — единъ отъ най-забележителнитѣ майстори-контрапунктисти отъ края на XV и началото на XVI ст., съ многогранна образцованостъ, отъ нидерландски произходъ, род. въ Чехия между 1440 и 1450 г., умр. 1517 въ Флоренция, съвременникъ, (а споредъ нѣкои историци и ученикъ) на Жоскенъ, органистъ въ Флоренция, Инсбрукъ, Аугсбургъ и Виена, (и Императорски компонистъ), писалъ меси, мотети, свѣтски пѣсни — нѣмски, французски, италиански, както и инструментални кжсове.

Исерлисъ, Юлиусъ — Isserlis, Julius — пианистъ-виртуозъ и компонистъ, род. 8 ноемв. 1888 въ Кишинѣвъ, ученикъ на Пухалски въ Киевската консерватория, и на Сафоновъ и Танеевъ въ Московската; 1907—1909 концертиралъ въ Европа и Америка, 1913 епрофесоръ въ консерваторията на Московската филхармония, а отъ 1923 живѣе въ Виена, откъдето той предприема концертни обиколки по цѣла Европа, писалъ клавирни творби.

Ислеръ, Ернстъ — Isler, Ernst — органистъ, компонистъ и музикаленъ критикъ, род. 30 септ. 1879 въ Цюрихъ, ученикъ на тамошната консерватория и на Берлинската висша музикална школа, органистъ въ Цюрихъ и преподавателъ въ тамошното Музикално училище, редакторъ на „Швейцарския музикаленъ вестникъ“ (1910—1927) и музикаленъ критикъ на „Цюрихски вестникъ“ — *Zürcher Zeitung*, писалъ творби за пиано, пѣсни съ пиано и оркестъръ, мжжки хорове, „Сражение“ за мжжки хоръ, соли, органъ и оркестъръ и др.

Исонъ, гр. *ison* — въ източното църковно пѣние — единъ тонъ, (тоникъ или доминанта), който придружава неизмѣнно изпълнението на една мелодия — единъ видъ **органенъ пунктъ**, съ който единъ, или нѣколко пѣвци подкрепятъ водящия мелодията пѣвецъ (псалтъ) И. се среща и въ българската народна музика.

Истелъ, Едгаръ — Istel, Edgar — плодовитъ музикаленъ изследвателъ и компонистъ, род. 23 февр. 1880 въ Майнцъ, ученикъ на Фрицъ Фолбахъ и Лудвигъ Туйле по композиция, 1914 доцентъ по музикална естетика въ Хумболдтовата академия, 1919 — въ Лесинговото висше училище, отъ 1920 живѣе въ Мадридъ. Писалъ множество отдѣлни книги (и голѣми статии — главно въ *Die Musik*), като: „Начало на нѣмската мелодрама“ (1906), „Разцвѣтъ на музикалния романтизмъ“ (1909), „Художественото дѣло на Рих. Вагнеръ“ (1910), „Модерната опера следъ смъртта на Рих. Вагнеръ“ (1915), „Революция и опера“ (1919), „Николо Пичини“ (1919), „Петеръ Корнелиусъ“, „Либретото“ (1914) и др., а компониралъ: пѣсни съ кла-